BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNEA" SIBIIU

Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Nr. 330 Vineri 1 Decembrie 1939
12 Pagini P. IIII

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

MATERIILE PRIME ȘI PRODUSELE ALIMENTARE

Nu numai în timp de război, dar și în timp de pace, rolul materiilor prime și al articolelor alimentare este de o importanță capitală în politica internațională economică. Interdependența economică a națiunilor este în legătură cu comerțul internațional al materiilor prime și produselor alimentare.

Impărțirea țărilor în două categorii — agricole și industriale — nu mai corespunde astăzi cerințelor economice moderne, deoarece trebue să se ia în seamă materiile prime și produsele alimentare de care dispune fiecare țară.

Serviciul de studii economice al Societății Națiunilor a publicat, zilele acestea, un volum intitulat: „Comerțul internațional al unor materii prime și alimentare pe țări de origină și consumație".

Găsim în această publicație date statistice revizuite și completate pe anii 1936 și 1937 și date statistice provizorii pe anul 1938 privitoare la 38 de materii prime și alimentare de primul ordin, între care figurează grâul, zahărul, cauciucul, lemnul sub diferite forme, lâna, bumbacul, pieile, benzina pentru motoare, fierul, oțelul și cuprul.

In această publicație se indică sursele de aprovizionare în materii prime și în produse alimentare, după informațiile date de 125 de țări importatoare, care reprezintă 98 la sută din totalul comerțului mondial.

Cum însă majoritatea țărilor importatoare n'au dat ca sursă de aprovizionare pentru fiecare categorie de materii și produse, țările de origină, ci cele intermediare, nu se poate stabili până acum contribuția țărilor de origină în aprovizionarea efectivă a celor importatoare. Cum noi dispunem de o parte din cele 38 de materii prime și produse alimentare, considerate de experții Societății Națiunilor ca principale, se înțelege dela sine desvoltarea ce trebue să o dăm atât producției calitative și cantitative a cerealelor și în deosebi a grâului și porumbului, cât și punerii în valoare a zonelor petrolifere și regiunilor miniere. Producția grâului, în mijlociu, dela 1930 până azi, s'a cifrat la 9,3 chintale la hectar, pe când în Franța și Germania a atins 15,6 și 21.8 chintale la hectar.

Aceasta dovedește posibilitățile ce le avem de a spori și noi producția grâului.

In ce privește porumbul, producția sa a atins în mijlociu 1000 kg la hectar, față de 2500 kg. în Statele-Unite, 1400 kg. în Iugoslavia și 1300 kg. în Bulgaria.

După datele publicate în buletinul oficial al ministerului economiei naționale, în cursul anului trecut, suprafața cultivată cu grâu a fost de 3.818.000 ha., iar producția a atins 5 milioane de tone în valoare de 20 miliarde lei.

Ceeace este îmbucurător și trebue să fie considerat ca un triumf pentru agricultorii noștri, este că această recoltă a înregistrat o producție calitativă superioară celor din trecut de la noi si chiar unora dintre cele străine, — dacă ținem seama de proporția de 16 la sută a glutenului.

In ce privește produsele alimentare, noi am putea să le sporim calitativ și cantitativ prin aplicarea metodelor moderne. Numai printr'o politică economică rațională, bazată pe principiile recunoscute bune, vom putea realiza progrese în această direcție.

SUB SEMNUL LATINITĂȚII

de AL. GREGORIAN

Undeva, la Nîmes, prin sudul cald și senin al Franței, a fost inaugurată zilele acestea o statuă a împăratului Octavian August. Nota de jurnal care relatează faptul dă unele amănunte care nu sunt cu totul lipsite de savoare și de sens. Monumentul a fost dăruit Franței de d. Mussolini, încă de acum câțiva ani; dar cum municipalitatea orașului unde trebuia să fie instalat împăratul a fost până astăzi antifascistă, primarul a ezitat să recepționeze darul Ducelui. Ii era teamă să nu intre cumva în conflict cu intransigenții săi consilieri și să-și compromită, astfel, o strălucită carieră politică într'un fief atât de sensibil al provinciei, pentru un Augustus de origină fascistă. Și odioasa statuă a rămas împachetată în scânduri și aproape uitată de părinții urbei, până deunăzi când, amintindu-și cu recunoștință și poate cu oarecare jenă de gestul d-lui Mussolini, bravii republicani au despachetat cezarul și l-au ridicat pe soclu cu un ceremonial ales și într'o atmosferă de emoționantă comuniune latină, fiindcă, în cumintea lor judecată, ei au găsit, până la urmă, că înainte de a aparține unor partide sau unor ideologii democratice, sunt toți din viță imperială romană...

Procesul sufletesc al acestor francezi încă romantici depășește semnificația unei lupte de convingeri politice. Căci dacă ezitarea lor de a se apropia de statua împăratului poate fi interpretată într'adevăr ca o reticență republicană în fața unei reprezentări imperiale, dimpotrivă, sărbătoarea instalării monumentului capătă înfățișarea unei transfiguratoare regăsiri de sine a Franței, a unei brusce reveniri la conștiința de rassă, de echilibru latin și solidaritate în jurul unui simbol al culturii și civilizației mediteraniene.

Octavian August este, prin excelență, simbolul acestei culturi și al acestei civilizații care a înflorit cu două mii de ani în urmă în spațiul Mediteranei. Secolul lui coincide cu apogeul latinității creatoare. Sub domnia acestui mare cezar cultura latină se afirmă ca fenomen universal și sub ocrotirea lui se urzesc capodopere, geniile romane stabilind de atunci hegemonia perenică a spiritualității lor în lume.

(Continuare in pag. 2-a)

BLOCUSUL

Blocarea exportului german continuă să formeze obiectul nu numai al comentariilor presei mondiale, dar și al schimbului de vederi între guvernele țărilor aliate și guvernele neutrilor ale căror interese vor suferi, incontestabil, de pe urma extinderei blocusului. Unele dintre țările neutre au și făcut intervenții pe cale diplomatică la Londra și la Paris, intervenții cari au fost, bine înțeles, luate în considerație, studiate cu toată atențiunea și cari au avut drept rezultat asigurarea dată de guvernele aliate că, pe cât posibil, se vor lua toate măsurile ca prejudiciile aduse neutrilor să fie cât mai reduse.

Un decret apărut Marți diminează în Monitorul Oficial francez — decret asemănător cu cel englez — anunță că „începând din ziua de 4 Decembrie toate vasele încărcate cu mărfuri germane vor putea să fie oprite de flotele aliate".

In expunerea de motive care însoțește acest decret se arată că „față de violările caracterizate ale dreptului ginților și lipsa de umanitate a metodelor submarinelor și minelor în războiul naval, de care suferă în mare măsură și neutrii, guvernul Republicei franceze este decis să facă uz de represalii în deplin acord cu aliații săi".

Pe de altă parte d. Pernot, ministrul francez al blocusului, cu prilejul declarațiilor făcute reprezentanților presei diplomatice a precizat cauzele care au determinat înăsprirea blocusului și care sunt cele arătate și în expunerea de motive a decretului citat mai sus și totdeodată, a insistat asupra faptului că „prin noile măsuri sunt lovite numai interesele materiale ale inamicului". D. Pernot a explicat că tocmai pentru a reduce cât mai mult riscurile vaselor neutre, guvernele aliate au comunicat comercianților și armatorilor neutri măsurile pe care ele înțeleg să le ia și data când noul regim va intra în vigoare, orice surpriză fiind astfel înlăturată. Ministrul francez al blocusului, a adăugat că, dacă în realitate comerțul neutrilor cu Germania va fi împiedicat, în schimb el va putea fi cu succes înlocuit printr'o intensificare a comerțului lor cu aliații și cu celelalte state neutre desvoltându-și astfel economiile naționale. In acest mod, din punct de vedere material, blocada contra Germaniei nu va pricinui decât temporar „ o jenă aparentă" statelor neutre.

Aceste explicațiuni oficiale dovedesc, incontestabil, grija guvernelor aliate ca, cu toate măsurile de represalii adoptate contra Germaniei, să se evite pagube prea mari comerțului neutrilor.

Aceleași argumente sunt invocate de oficialitatea britanică. și au fost subliniate Marți, în Camera Comunelor de primul ministru englez. Presa din Londra, la rândul ei, subliniază faptul că „blocada contra exporturilor germane poate cel mult să lipsească țările neutre de câteva beneficii pe când intenția Germaniei este de a face să dispară pe mări vasele acestor țări sau a le distruge prin masacrarea marinarilor lor".

Firește, cum era dealtfel de așteptat, presa germană protestează cu vehemență împotriva decretării blocadei și o califică drept un „atentat contra neutrilor și o violare flagrantă a dreptului ginților".

Dar, acest aspect juridic al chestiunei, adică dacă blocusul decretat de aliați este sau nu în conformitate cu dreptul internațional, nu ar putea fi judecat cu nepărtinire decât dacă se cercetează și raportul între războiul minelor hotărît de Reich și dreptul internațional. Există o atât de strânsă legătură între cele două măsuri — și, dacă nu se uită ordinea în care ele au survenit, se poate spune chiar că există o legătură dela cauză la efect — încât judecarea izolată a măsurei blocusului ar risca să fie cel puțin incompletă și părtinitoare.

Dar nu este în intențiunea noastră de a cerceta chestiunea sub acest aspect al dreptului internațional și nici a interveni în polemica cu privire la violarea acestui drept.

Socotim însă interesant să reamintim că blocada economică a fost prevăzută și în pactul Societății Națiunilor și conform art. 16 al acestui pact, toate statele membre, sub sancțiunea excluderei din Societate, erau obligate să participe la blocusul economic împotriva unui stat considerat ca agresor. Firește în cazul de față nu e vorba de aplicarea pactului genevez, căzut dealtfel de mult în desuetudine. Reamintirea lui o socotim totuși necesară în interesul unei nepărtinitoare aprecieri a evenimentelor actuale, el dovedind că atunci când Societatea Națiunilor funcționa, toate statele membre acceptaseră ca valabilă și legală blocada economică și ca o legitimă măsură de represalii, independent de pagubele materiale ce le putea pricinui.

Apare astfel evident că protestele și intervențiile neutrilor, mulți din ei foști sau actuali membri ai Societății Națiunilor, nu se îndreaptă împotriva principiului însuși al blocadei ci sunt

(Continuare in pag. 2-a)

M. S. REGELE A VIZITAT MARȚI LUCRĂRILE DIN FAȚA PALATULUI REGAL

Marți în cursul dimineței, M. S. Regele însoțit de d.

M. S. REGELE CAROL II

Ernest Urdarianu, ministrul Casei Regale și d. adjutant regal de serviciu, a vizitat lucrările edilitare ce se fac în fața și în jurul palatului regal.

Suveranul a examinat aceste lucrări cu o deosebită atențiune studiind în deosebi aspectul pe care-l prezintă fațada Palatului regal în noua ei perspectivă precum și fațada palatului ministerului de interne în curs de construcție.

Majestatea Sa s'a interesat deasemenea de noua aliniere a căii Victoriei și de înfățișarea pe care o va avea piața din fața Palatului Regal.

Publicul, numeros la acea oră pe calea Victoriei, a înconjurat pe Suveran făcând Majestății Sale o spontană și călduroasă manifestație.

Sovietele denunță pactul de neagresiune cu Finlanda

Moscova, 28 (Rador). — **Corespondentul agenției „Havas" transmite:**

D. Molotov a remis Marți ministrului Finlandei la Moscova răspunsul guvernului sovietic la nota finlandeză de Luni.

In acest răspuns, d. Molotov declară că guvernul Sovietelor se socotește desligat de clauzele pactului de neagresiune dintre Uniunea Sovietelor și Finlanda, pact care, spune d. Molotov, a fost sistematic violat de Finlanda.

*

Moscova, 28 (Rador). **D. Molotov, în prezența d-lui Potemkin, a remis Marți ministrului Finlandei la Moscova o notă prin care se denunță pact. tul de neagresiune sovieto-finlandez, „dată fiind politica antisovietică a Finlandei".**

*

Helsinki, 28 (Rador). Se declară că răspunsul guvernului finlandez la nota sovietică de Marți va fi remis Miercuri.

Protestul Suediei la Berlin

Prin telefon, dela coresp ondentul nostru particular

Berlin, 28. — Protestul Suediei, în legătură cu punerea de mine germane în apele teritoriale suedeze ,a fost primit la ministerul de externe german.

Suedia se plânge că Germania a pus mine în cuprinsul zonei de patru mile, zonă pe care Suedia o consideră ca apă teritorială, din cauza configurației coastelor ei. Dreptul internațional prevede că apele teritoriale se întind pe o distanță de trei mile.

Ministerul de externe german este ocupat deocamdată cu examinarea acestui protest.

*

In ceeace privește războiul cu mine, cercurile competente germane nu confirmă știrea că Reichul ar întrebuința minele ca un mijloc de luptă în războiul naval. Afirmațiile presei germane cari arată tocmai contrariul, sunt lăsate în seama acestora.

Totuș, cercurile autorizate germane atrag atențiunea că, în mai multe cazuri, vase britanice au fost scufundate de mine în apele teritoriale engleze. După punctul de vedere al politicii externe germane, punerea de mine în apele teritoriale dușmane nu trebue anunțată. Această explicație este considerată de cercurile neutre din Berlin ca o confirmare că în anumite părți ale apelor teritoriale britanice s'au întrebuințat de către Germania mine ca mijloc de luptă în războiul naval.

BUNE RAPORTURI INTRE ITALIA ȘI GRECIA

Atena, 28 (Telegraph Orient). — **In cercurile politice și diplomatice din capitala Greciei se subliniază că discursul ținut de președintele consiliului de miniștri, d. Metaxas, Luni la banchetul dat în onoarea ministerului Italiei, e o dovadă a raporturilor bune, pe cari Grecia le urmărește cu toate statele, dar în deosebi cu Italia.**

GERMANII ȘI RUȘII ȘI FORTIFICĂ RECIPROC FRONTIERA

Londra, 28 (Rador). - Agenția Reuter transmite:

Se pare acum că germanii sunt îngrijorați de faptul că au frontieră cu U.R.S.S. în Polonia.

Din sursă absolut sigură se declară că germanii fortifică linia lor de frontieră spre U.R.S.S. nu numai cu tranșee, ci și cu lucrări în beton armat.

Din aceiași sursă, se arată că și rușii fortifică la rândul lor frontiera în acelaș fel.

Grav accident de automobil în Belgia

Bruxelles, 28 (Rador). — **Pe șoseaua Bourg Leopold—Limburg, un automobil, din cauza derapării, s'a izbit de un arbore.**

Trei persoane au fost omorite, iar alte trei grav rănite.

PAZĂ LA FRONTIERĂ

Soldați elvețieni de pază la frontiera din spre Germania

CONSILIUL DE MINIȘTRI DE MARȚI

IMPORTANTE HOTĂRÂRI LUATE DE NOUL GUVERN

Marți, la ora 9 jum., s'a ținut un consiliu de miniștri, sub președinția d-lui prim ministru Gh. Tătărescu.

Au participat toți titularii departamentelor împreună cu subsecretarii de stat.

La sfârșitul consiliului s'a dat presei următorul comunicat:

Azi, 28 Noembrie a. c., ora 9,30, a avut loc un consiliu de miniștri sub președinția d-lui prim-ministru, consilier regal Gh. Tătărescu.

Consiliul, după deliberare, a luat următoarele hotăriri:

1. **Menținerea măsurilor** pentru apărarea ordinei publice și a disciplinei naționale, cu reprimarea severă a oricărei abateri.

2. **Observarea** celei mai stricte legalități în toate actele vieții administrative și polițienești.

3. Revizuirea măsurilor luate pe temeiul legilor de excepție.

4. Desființarea tuturor cordonurilor administrative, cu excepția celor militare.

5. Revizuirea bugetelor autorităților ținutale, județene și comunale cu anularea tuturor cheltuielilor extraordinare și a celor mai puțin necesare și vărsarea acestor fonduri pentru asistența familiilor concentraților lipsiți de mijloace.

6. Distribuirea gratuită de lemne, acestor familii, din pădurile Statului.

7. Accelerarea, pentru desăvârșirea echipării armatei, a ritmului tuturor confecțiunilor, atât prin organizarea de noi ateliere și prin comenzi masive date industriei particulare, cât și prin organizarea pentru acest scop a industriei casnice pe toată țara.

8. Stricta aplicare a legii pentru înfrânarea speculei ilicite, cu noui măsuri pentru oprirea desechilibrului economic, care a provocat scumpirea anormală a traiului. Aceste măsuri vor fi executate de ministerul economiei naționale.

9. Controlarea bianuală prin controlorii generali de stat a tuturor gestiunilor ținutale, județene și orășenești.

10. Necruțătoare economii în toate compartimentele bugetului Statului pentru a se putea pune la dispoziția apărării naționale toate resursele țării.

Consiliul a rezolvat apoi lucrările curente.

In pag. 9:
Programul noului guvern expus de d. prim-ministru Gh. Tătărescu Marți seară, la Radio

In Nordul Europei

Intre Rusia Sovietică și Finlanda; între Germania și Suedia

de R. SEIȘANU

In urma notei guvernului sovietic privitor la incidentul întâmplat în zona frontierei finlando-sovietice din istmul Careliei, guvernul din Helsinki a răspuns printr'o notă fermă, dar conciliantă, în formă și în fond.

Mai întâi, guvernul finlandez constată că n'a fost nici un act agresiv și cu caracter de provocațiune din partea comandamentului militar din zona frontierei, împotriva trupelor sovietice aflate în sectorul Majnila, ci un accident, regretabil prin efectele sale, ce s'a produs cu prilejul unor exerciții.

In ce privește cererea formulată de guvernul U.R.S.S. de a fi retrase imediat trupele finlandeze concentrate în zona frontierei din istmul Careliei, pe o linie situată la o distanță de 20-25 km. mai la nord, guvernul finlandez a declarat că este dispus să o îndeplinească condițional, dacă și guvernul sovietic va retrage trupele sale din zona frontierei, mai la sud. Presa oficioasă din Moscova continuă să prezinte Finlanda drept un stat ce ar fi condus de elemente anti-sovietice și care ar practica o politică de provocațiune împotriva U.R.S.S. Acest fapt precum și rezoluțiile luate de organizațiile muncitorești și scrisorile comandanților circumscripției militare din Moscova, publicate în ziare, împotriva Finlandei, dezvălue o stare de spirit îngrijorătoare. De altfel o telegramă din Moscova a agenției Havas, arată că răspunsul sovietic consideră nota Finlandei ca nesatisfăcătoare, și că, în consecință „Uniunea Sovietelor se vede obligată să se considere liberă de angajamentele contractate în virtutea pactului de neagresiune dintre cele două țări". Nota sovietică acuză Finlanda că prin concentrarea de trupe în fața Leningradului, a comis un act de ostilitate față de U.R.S.S. incompatibil cu pactul de neagresiune. Tensiunea între cele două țări se accentuează din ce în ce mai mult.

Un alt litigiu a intervenit între Suedia și Germania, în legătură cu războiul minelor. Guvernul german a încunoș-

(Continuare in pag. 2-a)

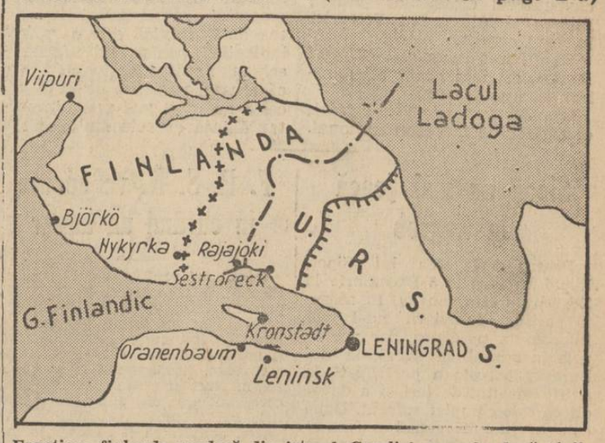

Frontiera finlando-suedeză din istmul Careliei cu cele două linii propuse de U.R.S.S. și Finlanda pentru retragerea trupelor lor înapoia frontierei.

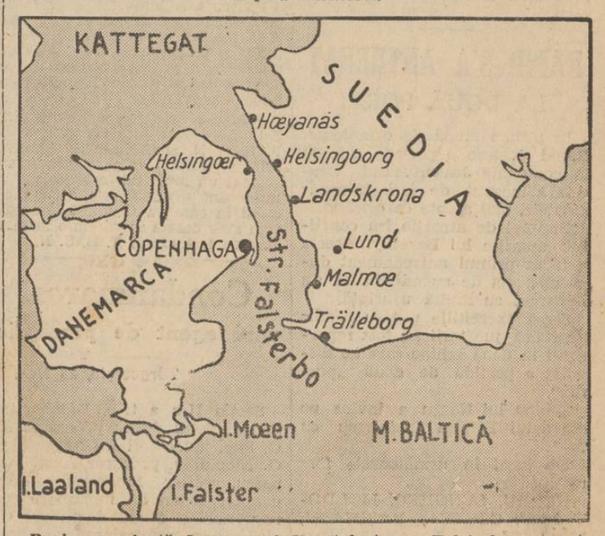

Regiunea minată de germani din strâmtoarea Falsterbo, cu porturile suedeze: Helsingborg, Landskrona, Malmoe, Trelleborg și Ystad

In corpul ziarului:

Declarațiile d-lui Chamberlain în cursul desbaterilor generale la Mesajul Tronului în Camera Comunelor

Cuprinsul decretului francez și britanic pentru sechestrarea exportului german

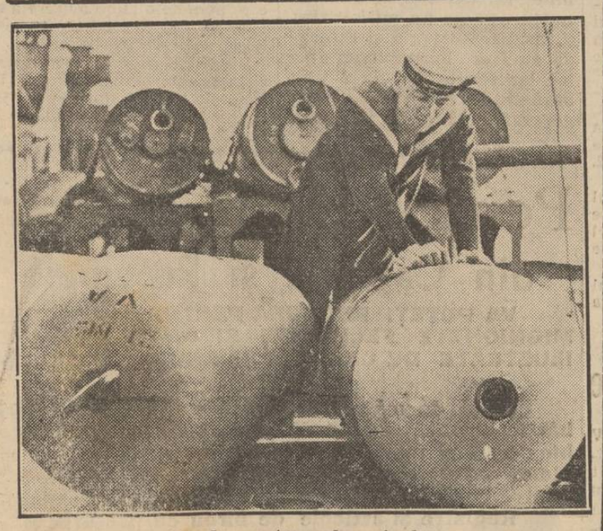

Bombe contra submarinelor